

Examen VMBO-GL en TL 2017

muziek

tijdvak 1

donderdag 18 mei

9.00 - 11.00 uur

Vergeet niet je op te zetten!

Klik op 'Start' om te beginnen.

Start ▶

Tijdens het examen kun je de volgende knoppen gebruiken:

ingesproken tekst

regelen van het volume

uitleg van het programma

ga een pagina terug of verder

ga naar het begin of het einde van het examen

Voor het openen van bronnen gebruik je de volgende knoppen:

geluidsfragment

videofragment

Wanneer je een videofragment hebt geopend:

videofragment vergroten. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het vergroten.

videofragment verkleinen. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het verkleinen.

Hiernaast kun je testen of het geluid en het beeld goed functioneren.

Het examen bestaat uit acht blokken met in totaal 47 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 68 punten te behalen.
Voor elke vraag staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Blok 1: Sam Smith - Stay with me

Blok 2: M.-A. Charpentier - La descente d'Orphée aux enfers

Blok 3: Video Game Music

Blok 4: Imagine Dragons - Shots

Blok 5: M. Glinka - Ruslan en Ljoedmila, Ouverture

Blok 6: Pat Metheny - The heat of the day

Blok 7: H. Górecki - Kleines Requiem für eine Polka, deel 3

Blok 8: Guus Meeuwis - Opzij

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

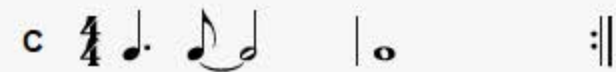
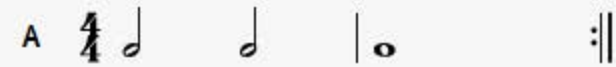
Blok 1 Sam Smith - Stay with me

Dit vragenblok gaat over de song *Stay with me* van Sam Smith uit 2015.

Het fragment is het begin van de song. Het ritme waarin de akkoorden gespeeld worden, is steeds hetzelfde.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft dat ritme juist weer?

Het fragment is couplet 1 en bestaat uit vier regels.

(1p) Van welke regels is de melodie hetzelfde?

- A alleen van regel 1 en 2
- B alleen van regel 1 en 4
- C alleen van regel 2 en 4
- D van regel 1, 2 en 4

Oh, won't you stay with me
'Cause you're all I need
This ain't love it's clear to see
But darling, stay with me

Het fragment is het refrein. De tekst is weergegeven.

(1p) Geef de technische term voor het ritmisch verschijnsel bij de tekstgedeelten 'with me' en 'I need'.

Het videofragment is een gedeelte uit een clip van de song. In totaal spelen negen verschillende instrumenten in het videofragment.

(2p) Noem zes verschillende instrumenten die in het videofragment spelen.

Als je een antwoord wilt geven over het drumstel, noem dan het ONDERDEEL van het drumstel dat bespeeld wordt. Het antwoord 'drumstel' is niet voldoende. Laat de zang buiten beschouwing.

Let op: de snaredrum speelt NIET mee.

In het fragment zingen een koor en een solist. Je kunt het fragment in vier stukjes verdelen. Soms zingt de solist gedeeltelijk de melodie van het koor mee.

(1p) In welk stukje zingt de solist het grootste gedeelte dezelfde melodie als het koor?

- A in stukje 1
- B in stukje 2
- C in stukje 3
- D in stukje 4

Je zou kunnen zeggen dat het videofragment een religieus/godsdienstig karakter heeft.

(2p) Noem twee manieren waarop dit religieuze/godsdienstige karakter duidelijk wordt.

Blok 2 M.-A. Charpentier - La descente d'Orphée aux enfers

Dit vragenblok gaat over een bewerking van de opera *La descente d'Orphée aux enfers* van Marc-Antoine Charpentier (1643-1704).

Het videofragment is het begin van de dvd-registratie. Het lijkt alsof de voorstelling nog niet is begonnen.

(2p) Waaruit blijkt dat? Geef drie antwoorden.

In het videofragment wordt gedanst, gezongen en gespeeld. De zang wordt in het Nederlands ondertiteld.

(2p) Op welke manier zijn de dans en de muziek op de tekst afgestemd? Zeg in je antwoord iets over de dans en over de muziek.

In het videofragment wordt de zang in het Nederlands ondertiteld. De tekst gaat over 'het mooie concert en de prachtige harmonie' (samenklank). Het lijkt alsof de zangers aan het oefenen zijn en nog niet tevreden zijn over het resultaat.

(2p) Waaruit blijkt dat de zangers aan het oefenen zijn en/of nog niet tevreden zijn met het resultaat? Geef twee antwoorden.

In het videofragment speelt het tokkelinstrument twee muzikale zinnen.
Het ritme van de eerste muzikale zin is weergegeven.

1 2 3 4
5 6 7 8

**(1p) In welke twee maten is het ritme in de tweede muzikale zin anders?
Laat maat 5 buiten beschouwing.**

De muziek in het videofragment bestaat uit twee gedeeltes.

**(2p) Noem twee muzikale verschillen tussen beide gedeeltes.
Laat de tekst buiten beschouwing en ga in je antwoord uit van het tweede gedeelte.**

Blok 3 Video Game Music

Dit vragenblok gaat over muziek bij verschillende videogames.

Het fragment is het muzikale thema van de videogame *Super Mario Bros*.

(1p) Geef de technische term voor de speeltechniek van de strijkers.

afbeelding 1

afbeelding 2

Afbeelding 1 en 2 komen uit het computerspel.
Afbeelding 1 heeft meer vloeiende lijnen en lichte kleuren.
Afbeelding 2 heeft meer hoekige vormen en donkere kleuren.

(2p) Op welke manier hoor je de vloeiende lijnen en/of lichte kleuren uit afbeelding 1 terug in het begin van het fragment?

Op welke manier hoor je de hoekige vormen en/of donkere kleuren uit afbeelding 2 terug in het eind van het fragment?

In het fragment spelen naast de kleine trom nog twee slaginstrumenten.

(1p) Welke twee slaginstrumenten zijn dat?

A grote trom en bekkens

B grote trom en tamtam

C pauken en bekkens

D pauken en tamtam

Let op: speel het hele fragment af.

Het fragment is een gedeelte uit de muziek van de videogame *Bioshock*.
Het begin van de melodie van de soloviool is weergegeven.

(1p) Wat is de melodie van maat 4 t/m 7?

Let op: het tempo is zeer langzaam.

Het fragment is een gedeelte uit de muziek van de videogame *One Final Effort*. Drie momenten uit het fragment worden beschreven, maar het einde van elke zin is nog open.

1 Het fragment begint met een lang aangehouden:
akkoord / bastoon.

2 De melodie van de strijkers is vooral:
dalend / stijgend.

3 Het einde van het fragment is in vergelijking met het begin:
strakker in de maat / vrijer in de maat.

(2p) Omcirkel in de uitwerkbijlage bij elke zin het juiste antwoord.

De afbeelding is een foto van een concert waar muziek uit videogames werd gespeeld. Sommige ouders gaan met hun kinderen naar zo'n concert. De ouders komen zo iets te weten over videogames en de kinderen komen zo in aanraking met klassieke muziek.

(2p) Geef aan de hand van de afbeelding aan op welke manier ouders iets te weten komen over videogames. Geef aan de hand van de afbeelding aan op welke manier kinderen in aanraking komen met klassieke muziek.

Blok 4 Imagine Dragons - Shots

Dit vragenblok gaat over de song *Shots* van Imagine Dragons.

Het fragment is de intro.

(1p) Welke grafische notatie geeft de intro het best weer?

A

B

C

D

Het fragment is een gedeelte uit een couplet.

De ritmes van de snaredrum en de bassdrum zijn weergegeven, maar niet volledig.

snaredrum

bassdrum

(1p) Wat is het ritme van de snaredrum in maat 4?

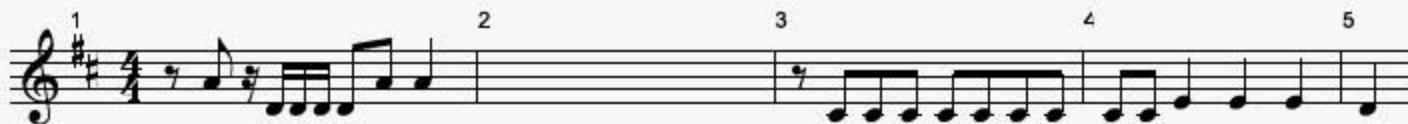
A $\frac{4}{4}$ -

B $\frac{4}{4}$ -

C $\frac{1}{4}$ -

Het fragment is een gedeelte uit een couplet. De melodie is weergegeven, maar niet volledig.

(1p) Wat is de melodie van maat 2?

- 1 And there's always time to change your mind
- 2 And there's always time to change your mind
- 3 Oh love
- 4 Can you hear me
- 5 Oh let it drift away

Het fragment is een overgang naar het refrein. De tekst is weergegeven.
Regel 2 wordt meerstemmig gezongen.

(1p) Welke regels worden ook meerstemmig gezongen?

- A regel 3 en 4
- B regel 3 en 5
- C regel 4 en 5

Het fragment is het slot van de song. De song eindigt met een synthesizerklank. De andere instrumenten stoppen eerder.

(1p) Op welk moment in de maat stoppen de andere instrumenten?

A $\frac{4}{4}$ 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 |

↓

B $\frac{4}{4}$ 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 |

↓

C $\frac{4}{4}$ 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 |

↓

D $\frac{4}{4}$ 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 | 1 2 3 4 |

↓

Videofragment 1, 2 en 3 zijn verschillende versies van de song.

(3p) Welke versie spreekt jou het meeste aan? Laat het beeld buiten beschouwing, ga dus alleen uit van de muziek.

Zeg iets over twee verschillende muzikale middelen in de versie die je hebt gekozen.

Kies uit:

dynamiek
klankkleur/bezetting
tempo
uitvoeringswijze

Waarvoor (bijvoorbeeld een bepaalde gelegenheid) vind jij de versie, die je hebt gekozen, geschikt? Houd bij je antwoord rekening met wat je over de muzikale middelen hebt gezegd.

Blok 5 M. Glinka - Ruslan en Ljoedmila, Ouverture

Dit vragenblok gaat over de ouverture (openingsmuziek) van de opera *Ruslan en Ljoedmila* van Mikhail Glinka (1804-1857).

Het fragment is het begin van het werk. In het fragment worden tutti-gedeelten afgewisseld met gedeelten voor alleen strijkers.

(1p) Wat is de samenklank in de tutti-gedeelten?

- A homofoon
- B polyfoon
- C unisono

Het fragment is uit het begin. De componist kreeg de inspiratie voor het schrijven van het werk tijdens een huwelijksfeest.

(1p) Op welke manier komt het vrolijke karakter tot stand als je let op tempo?

door het gebruik van:

- A accelerando
- B adagio
- C allegro

(1p) Welk schema geeft het verloop van de dynamiek het best weer?
De lengte van elk blokje is met maatnummers aangegeven.

maat	1 - 4	5 - 8	9 - 12	13 - 16	17 - 24
A	<i>pp</i>		<i>p</i>		<i>f</i>
B	<i>pp</i>		<i>p</i>		<i>f</i>
C	<i>pp</i>		<i>ff</i>		<i>f</i>
D	<i>pp</i>		<i>ff</i>		<i>f</i>

Het vormschema van het fragment is:

A - A - B - A' - A''

(1p) Welk gedeelte begint mineur?

A gedeelte B

B gedeelte A'

C gedeelte A''

In het fragment spelen de strijkinstrumenten.

(1p) Welk instrument speelt de melodie, en welk instrument steeds een kort motief?

	melodie	kort motief
--	---------	-------------

A	cello	viool
B	cello	contrabas
C	contrabas	viool
D	contrabas	cello

In het videofragment is drie keer de groep van de houten blaasinstrumenten te zien.

(2p) Uit welke vier houten blaasinstrumenten bestaat de groep?

Blok 6 Pat Metheny - The heat of the day

Dit vragenblok gaat over het nummer *The heat of the day* van Pat Metheny.

Het fragment is het begin van het nummer. Maat 1 en 2 zijn weergegeven.

(1p) Geef de technische term voor de speeltechniek die met de golflijntjes is aangegeven.

Het fragment is de hele intro en de inzet van de gitaar. Maat 1 t/m 4 zijn weergegeven.

(1p) Hoeveel maten wordt er geklapt voordat de gitaar inzet?

- A 4 maten
- B 8 maten
- C 12 maten

In het fragment spelen verschillende instrumenten samen.

(1p) Welke technische term past bij het fragment?

- A canon
- B tegenbeweging
- C tweede stem
- D unisono

In het fragment klinkt twee keer een melodie, gescheiden door een tussenstuk.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de eerste melodie weer?

Welk notenvoorbeeld geeft de tweede melodie weer?

eerste melodie

tweede melodie

Het fragment komt uit het slot van het nummer en kan in acht stukjes van acht maten verdeeld worden. In elk stukje klinkt melodie A of melodie B.

(2p) Noteer in het schema in de uitwerkbijlage in elk hokje welke melodie klinkt. Kies uit A en B. Accenten zijn niet nodig. Het eerste en het laatste hokje zijn al ingevuld.

Het videofragment is een bewerking van het originele nummer voor slaginstrumenten. In het videofragment is het beeld opgedeeld in negen vakken. In elk vak speelt een slaginstrument.

In de uitwerkbijlage is de indeling van het beeld in negen vakken overgenomen. Het eerste instrument dat inzet, is de hi-hat.

(3p) Noteer in het schema in de uitwerkbijlage op de stippelijntjes in de lege vakken het slaginstrument dat bespeeld wordt.

Blok 7 H. Górecki - Kleines Requiem für eine Polka, deel 3

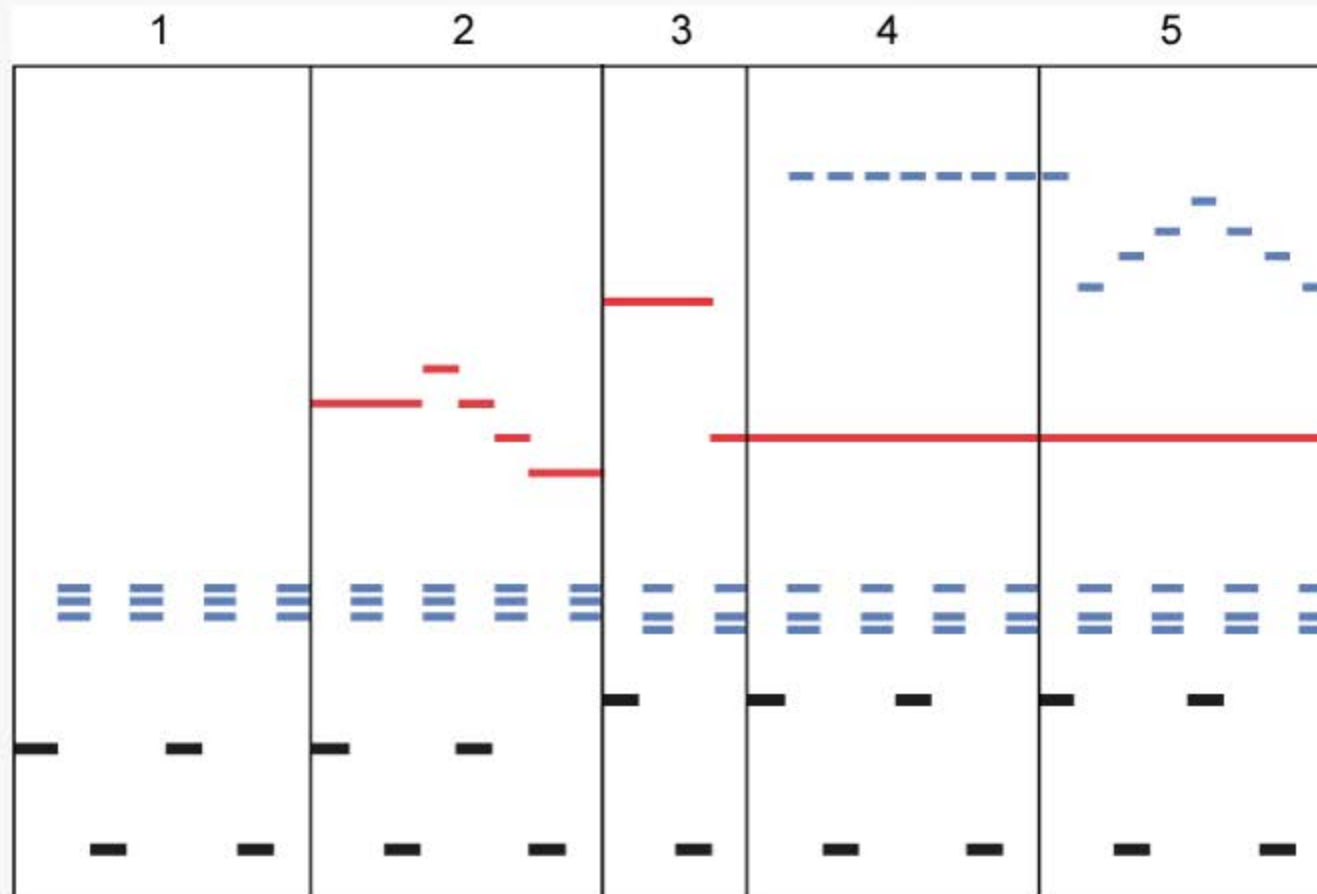
Dit vragenblok gaat over een deel uit een werk van Henryk Górecki (1933-2010).

Een polka is een vrolijke volksdans. Het fragment is het begin van het deel.

(1p) Waaraan is te horen dat een polka een vrolijke dans is? Laat het tempo buiten beschouwing.

Het fragment is het begin van het deel. De grafische notatie die is weergegeven, bestaat uit verschillende onderdelen. Die onderdelen zijn aangegeven met cijfers.

In het fragment spelen de koperen blaasinstrumenten.

(1p) Welke technische term past het best bij de koperen blaasinstrumenten?

- A ostinato
- B riff**
- C sequens
- D voor- en nazin

Halverwege het fragment hebben alle instrumenten samen een zeer lange rust. Toch is het deel niet afgelopen.

(1p) Wat is het effect van deze lange rust?

Het videofragment is het begin van het deel en is opgenomen tijdens een repetitie.

(2p) Waaraan is te ZIEN dat het videofragment tijdens een repetitie is opgenomen? Geef twee antwoorden.

1

2

3

4

Fragment 1 is het begin van het deel en heeft kenmerken van een polka.
Fragment 2, 3 en 4 zijn gedeelten uit andere muziekwerken.

(1p) Welk fragment is ook een polka als je let op de muzikale kenmerken?

A fragment 2

B fragment 3

C fragment 4

Blok 8 Guus Meeuwis - Opzij

Dit vragenblok gaat over het lied *Opzij* uitgevoerd door Guus Meeuwis, New Cool Collective en Faberyayo.

Het fragment is een couplet en bestaat uit twee regels. Het ritme van regel 1 en de tekst zijn weergegeven.

1 Opzij, opzij, opzij, maak plaats, maak plaats, maak plaats, we hebben ongelofelijke haast.

2 Opzij, opzij, opzij, want ik ben haast te laat, we hebben maar een paar minuten tijd.

In regel 2 is op twee plaatsen het ritme anders.

(2p) Omcirkel in de uitwerkbijlage twee keer een groepje van twee achtste noten dat in de tweede tekstregel anders wordt uitgevoerd.

Het fragment bestaat uit een couplet en een refrein.

(1p) Door wat voor soort ensemble wordt het lied begeleid?

In het fragment spelen de hoge blazers vier keer een motief.

(1p) Welke twee motieven zijn precies hetzelfde?

A motief 1 en 2

B motief 1 en 3

C motief 1 en 4

In het fragment speelt op de achtergrond één blaasinstrument een solo.

(1p) Welk instrument is dat?

Van het fragment is de tekst weergegeven.

- 1 Faberyayo is een eenmanszaak
- 2 race van afspraak naar afspraak
- 3 't-is een hele dag raak
- 4 Ik ben zelfs te druk voor de gesprekken in m'n hoofd
- 5 het stemmetje dat zegt
- 6 zeg, denk je aan je kroost
- 7 Waarom denk je dat ik zo hard werk
- 8 dat heb ik ze beloofd
- 9 Schaapjes op het droge
- 10 en een plaats om in te wonen
- 11 en een plaat om op te koken
- 12 en een koelkast bovendien
- 13 met louter platen verkopen lukt het niet meer zo te zien
- 14 Adieu auf wienerschnitzel en de groeten er nog bij
- 15 we drinken snel weer een pot bier Guus, maar nu moet je opzij.

Muzikaal gezien kun je het fragment verdelen in drie gedeeltes.

(2p) Bij welke regel begint het tweede gedeelte, en bij welke regel begint het derde gedeelte? Richt je alleen op de begeleiding.

Het fragment is het einde van het lied. Het lied eindigt met een slotakkoord, maar daarvóór hoor je al dat het lied gaat eindigen.

(2p) Waaruit blijkt dat het lied gaat eindigen? Geef twee antwoorden.

Dit was de laatste vraag van het examen.

Klik op of onder in het scherm als je de vragen nog eens wilt langslopen.

Klik op de knop 'Stoppen' als je klaar bent.

Bronvermelding

De in dit examen gebruikte bronnen zijn vermeld in het examen zelf en/of in het correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Einde